

HSAN ger Socialstyrelsen skarp kritik – och får medhåll

Socialstyrelsens inställning till individtillsyn minskar allmänhetens förtroende för hela hälso- och sjukvården. Det skriver HSAN:s generaldirektör i ett mycket kritiskt brev till Socialstyrelsens generaldirektör, som ger henne delvis rätt i kritiken.

Aud Sjökvist skriver att upprinnelsen till brevet är telefonsamtal till HSAN från enskilda som till att börja med önskat att Socialstyrelsen skulle utreda viss vård/ behandling/person men som fått nobben och i stället hänvisats till HSAN.

– Jag personligen tar emot en handfull sådana samtal varje vecka, säger Aud Sjökvist.

Hon uppfattar det som att Socialstyrelsen vägrar att befatta sig med vissa anmälningar från enskilda.

Hon har för att illustrera detta i sitt brev bilagt ett skriftligt svar från Socialstyrelsen till en enskild anmälare som velat att Socialstyrelsen skulle

Aud Sjökvist Lars-Erik Holm

utreda »bemötande, behandling och läkarens kunskaper« utifrån ett vårdtillfälle. Socialstyrelsen har i det bilagda brevet skrivit att anmälaren måste ge besked om vad vederbörande vill med sin anmälan; om en disciplinpåföljd åstundas hänvisar Socialstyrelsen till HSAN. Om syftet med anmälan däremot skulle vara att »eventuella brister i rutinerna skall granskas för att förhindra att något liknande inträffar igen« är det emellertid Socialstyrelsen som ska handlägga ärendet.

Lars-Erik Holm känner inte igen formuleringarna i det bilagda svarets brev från Socialstyrelsen. Han säger att Socialstyrelsen är skyldig att öppna ett ärende när en

anmälan kommer in, också om den är från en enskild.

– Det här föranleder oss att uppmärksamma handläggarna på förvaltningslagens grunder igen, säger han.

Aud Sjökvist beklagar också det hon betecknar som Socialstyrelsens medvetna ställningstagande att starkt fokusera på systemfrågor när den utreder händelser.

Lars-Erik Holm håller delvis med Aud Sjökvist, och säger att systemtillsynen behöver balanseras mot individtillsynen.

– Vi kanske har satsat för mycket på systemtillsynen på bekostnad av individtillsynen, säger han.

Därför har han nyligen uppdragit åt Per-Anders Sunesson, som är chef för tillsynsavdelningen, att se över rutinerna för Socialstyrelsens anmälningar till HSAN.

– Jag tycker att det finns skäl att betona att individtillsynen är viktig, säger Lars-Erik Holm.

Sara Gunnarsdotter

Anslagsfördelning kan rivas upp sedan dekanus petats

Karolinska institutets dekanus för forskning, professor Karl Tryggvason, har med omedelbar verkan entledigats från sitt uppdrag som dekanus, sedan det visat sig att han försökt styra en oberoende expertgrupp som fördelat interna forskningsmedel.

Den otillbörliga påverkan uppdragades sedan några professorer på KI påpekat att en av ledamöterna i den grupp av utländska experter som bedömt ansökningarna inom KI:s nya program för framtående professorer samarbetat med flera av de forskare som fått pengar. Enligt KI:s

rektor Harriet Wallberg-Henriksson tyder väldigt mycket på att resultatet av urvalsprocessen påverkats av de oegentligheter som kommit fram.

KI:s jurister håller på och tittar på om det är juridiskt möjligt att riva upp beslutet, eftersom det skett så grova avsteg från det som är praxis i vetenskapvärlden.

– Vi måste gå igenom det som har hänt för att se hur man kan undvika att en enskild person kan manipulera systemet på det här sättet, säger Harriet Wallberg-Henriksson.

Michael Lövtrup

Psykiatri upphandlas i Skåne trots protester

Ytterligare delar av den specialiserade öppenvårdspsykiatrin i Skåne ska upphandlas. Det beslutade Region Skåne den 2 mars och körde därmed över fackliga representanter. Förändrade arbetssätt ska minska behovet av slutenvård och förkorta vårdtiderna, enligt regionen. Läkarförbundet har efterlyst redogörelse för hur detta ska ske, förbundet ser risker för att välfungerande vårdkejdor slås sönder samt anser att missbrukarvård med Subutex och metadon ska ges i den offentligt drivna vården. Konsekvensbedömningar ska utvecklas »i den fortsatta beredningsprocessen«, enligt regionen. ■

Skyddsombud anmäler Sahlgrenska för personalbrist

Läkarnas skyddsombud på ortopedkliniken vid Sahlgrenska universitetssjukhuset i Göteborg kräver en rad åtgärder för att komma till rätta med den oacceptabla arbetsituationen.

Frekvensen av akuta operationer har ökat med 30 procent från 2008 till i år. Samtidigt har läkarbemanningen minskat med 15 procent. Detta har lett till en bestående hög stressbelastning för läkarna och till att overtidsuttaget har ökat utan möjlighet till återhämtning.

Skyddsombudet kräver en analys av de bestående arbetsmiljöproblemen och en åtgärdsplan. ■

Ingen ny smittskyddsmyndighet

Regeringen har lyssnat på kritiken från Socialstyrelsen, som anser att akuta situationer förutsätter att samordningsansvar och normeringsrätt ligger hos samma myndighet och därför avvisat förslaget om en ny myndighet med ansvar för epidemiologisk övervakning och analys inom smittskyddsområdet.

I en proposition föreslår man att Socialstyrelsen har kvar det övergripande ansvaret för styrningen av smittskyddet, medan Smittskyddsinstitutet ombildas och får ett bredare uppdrag i fråga om kunskapsuppbyggnad och kunskapspridning inom området. ■

»Fel metod stoppa brottslingar i vården«

Att kräva utdrag ur belastningsregistret inför antagning till läkarutbildningen och praktik är fel väg att gå, anser Läkarförbundet i ett svar på en remiss från Utbildningsdepartementet. Förra våren antogs en man som tidigare dömts för mord till läkarutbildningen i Uppsala. Snabbt stod det dock klart att inget landsting ville ta emot honom som praktikant, och därmed stoppades hans möjligheter att fullfölja utbildningen. Mannen menade att det var ett oriktigt avskiljande och anmälde universitetet till JK, som ännu inte avgjort ärendet.

Fallet fick regeringen att uppdraga åt Högskoleverket att undersöka möjligheten att hindra tunga brottslingar att antas till vissa högskoleutbildningar. ■